

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI LAP

VELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: BOPFYANÉ ÉS KROROVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: MAG-UTCA 4.

„Magyarországnak meg kell szünnie“

Debrecen, december 28.

(Nv.) Magyarországnak meg kell szünnie! Ezt a vakmerő, merész mondatot súvítja bele a világba Massaryk, aki azt állítja, hogy az entente így határozott rólunk, kimondván, hogy csak a legtisztább magyar területeket tarthatjuk meg magunknak, a többi át kell engedniünk a körülöttünk alakult új államokna és Romániának.

Át kell engedniünk? Hát van-e hatalom, amely bennünket erre az öngyilkosságra kényszeríthet? Lehet-e ezer esztendő nagy-szerű történelmét, ezer esztendőn át erre a földre szerzett, vérrrel, könnyel, munkával megszentelt jogainkat csak úgy egyszerűen elfújni? Lehetséges-e, hogy a magyarságot, amely új elenségei fölötti kulturális fölényét ezer argumentummal tudja igazolni, — megfojtsák, jövő életét, boldogulását lehetetlenné tegyék és elvegyék előle a levegőt? Lehetséges-e, hogy bennünket, akik jóhiszeműen bízunk a wilsoni elvek és az entente liberalizmusának őszinteségében és ezért szinte feltétel nélkül raktuk le azt a fegyvert, amely négy és fél éven át védte ezeket az országhatárokat, most egyszerűen felrugjanak és kiszolgáltatassanak annak a mohó és vad imperializmusnak, amely a letört porosz imperializmus helyén támadt?

Nem és ezerszer nem! Ez a nép nem bünhődhet ilyen súlyosan, ilyen megszegyenítően azokért a rettenetes bűnökért, amelyeket lelkiismeretlen vezetői éppen elene is és a világegyetem elkövettek. Ez a nép, amely jóhiszemű vakságban, de egy megunt és megutált osztályuralom vasbilincseiben vérzett olyan célokért, amelyek neki idegenek voltak, lerázta magáról a testét és lelkét szorító bélyókat, amikor felismerte a maga teljességében azt a borzalmat, amelynek szolgálatába kényszerítették. Őszintén, becsületesen nyújtottuk a munkától kérges magyar tenyér békejobbát az entente felé és az összeomlásnak, amely az entente hirtelen győzelmét előidézte a budapesti vértelen forradalom volt az első, de legfontosabb stációja. Franches d'Esperay már adott nekünk kóstolót abból a módból, ahogyan az entente ezt a békejobbot fogadta: neki lett volna igaza és nem azoknak, akik azt hirdették, hogy az entente a megértés és megegyezés békéjét akarja?

Nem lehet, nem hihetjük. De ha mégis, ha igaza lenne Massaryknak, ez újabb há-

boru magvát jelentené. A magyarság soha nem mondhat le arról, hogy ez a Magyarország fennmaradjon és számára biztosíttassanak azok a gazdasági garanciák, amelyek jövő fejlődését és nemzeti létét biztosítják. Ha az entente Európának új, a Balkánnál is veszedelmesebb tüziészket akar reánk diktálni egyoldalú „békéjével” ajándékozni, ám tegye: a magyar irredenta veszedelmesebb és kétségbeesettebb lesz, mint voltak azok a nemzeti törekvések, amelyek most a mi szótmarcan-

golásunk árán kívánnak kielégülni. A magyar irredenta lobogó, vad indulata; a magyar revanche szivós, soha meg nem nyugvó, hatalmas vágya újra ki fogja fejleszteni a magyarságnak azt a nemzeti erejét, amely eddig még mindig lábraállította, amikor alulra került. — Most megint alul vagyunk, de a talpunk alatt mindig égni fog a talaj és ez a földalatti tüzgyék el fölünk Magyarországot: mi vissza újra lángba fogja borítani Európát! Ám ve-fogjuk szerezni!

Massaryk és az entente megegyezett Magyarország megsemmisítéséről

Bécs, december 28. Prágai jelentések szerint Massaryk közvetlenül megérkezése után szigorúan bizalmas tanácskozást tartott az új állam mértékadó tényezőivel és kifejtette előttük azokat az elveket, amelyeket Wilsonnal, Clemenceauval és Lloyd George-szal egyetértésben, a cseh állam külpolitikáját illetően megállapított. Ez a program hat pontból áll, amelyek a következők:

1. Békés kiegyezés a németekkel és pedig a cseh-szlovák államon belül és kívül.
2. Föderáció létesítése az egykori monarchia területén alakult államokkal, cseh vezetés alatt.
3. Kiegyezés Német-Ausztriával és ennek csatlakozása az új föderációhoz.

4. Új német szövetséges állam létesítése Bajorország vezetésével.

5. Poroszország megsemmisül, amennyiben Posen, Szilézia és a Rajna-tartományok elvesztésével kis állammá zsugorodik össze.

6. Magyarország megsemmisül, amennyiben az összes magyar és vegyes területeket a szövetséges országoknak kell átengednie és csak a tiszta magyar lakosságú területeket tarthatja meg.

Prágai híradás szerint Massaryk azt is bejelentette, hogy az új állam külügyminiszterét, Benesch drt, Párisban hagyta, hogy a terv keresztülvitelét szorgalmazza és megakadályozza, hogy az esetleges nemzetközi befolyások keresztelzessék.

Az idegen csapatok inváziója

A hadügyminisztérium sajtóosztálya a határszéli betörésekről a következőket jelentti:

A Hernád völgyében a branyiszkói szoroson át előnyomuló cseh osztagok Korompa—Szinnyeufalu vonalat érték.

A többi határszélekről nincs utabb jelenteni való.

A csehek megszállták Eperjést

Kassa, december 28. Ma délelőtt tizenegy órakor egy 150 főnyi cseh csapat vonult be Eperjesre. Délben a megszálló csapatok is megérkeztek. A Korompán levő cseh osztagok elindultak Kassa felé.

A csehek megszállják Pozsonyt

Bécs, december 28. A cseh-szlovák sajtóiroda jelentti Zsolnáról: Jankó népbiztos és Zoch főispán között megállapodás jött létre Pozsony megszállása tekintetében. A lakossá-

got hridetményben és uiságokban figyelmeztetik, hogy cseh-szlovák csapatok szállják meg Pozsonyt és fölszólítják a közönséget, hogy tartson rendet és őrizze meg nyugalmát. A magyar népbiztos kötelezettséget vállalt, hogy intézkedést tesz, hogy a cseh-szlovák csapatokra a város utcáin ne lövöldözzenek. Pozsony német lakosságának képviselői fölhivták a németeket, hogy a cseh-szlovák csapatokkal ne szálljanak szembe. Zoch biztosította a zsidó és német evangélikus egyházközségeket támogatásáról a csehek ellen.

A csehek Kassa alatt állanak

Kassa, december 28. A ma Jekelfalván átvonuló cseh csapatok délben megközelítették a Margitfalván táborozó magyar csapatokat. Összeütközés nem történt. Kassán ma már a legkomolyabban számolnak a megszállás közeli lehetőségével. Az Eperjesen állomásozó cseh parancsnokság ma délben érintke-

URANIA

Ma vasárnap
December 29.

Aphrodite

szerelemlégi regény
6 felvonásban

Főszereplők:
Góth Annie
Kornay Albert

APOLLO

Ma, vasárnap
December 29.

Bródy Sándor drámája

A kételkű

asszony

4 felvonásban.
Főszereplő:
ELGA BECK.

Arany Zsiba mozi

Ma, vasárnap
December 29-én

Nepülők műsor.

Gunnar Tolnos

Köszívű ember

Bisporolt völgyény

3 felvonásban.
vigilék 2 felvonásban.

Aréteidások minden
mozgóban
3, fél 6 és 8 órakor.

zésbe lépett Kassa polgármesterével és a részletes tárgyalások a megszállásra vonatkozóan megindultak.

Késő délután a csehek a város aatt elhagyó Bankó-hegyek alatt állanak.

Kassa megszállása

Kassa, december 28. Pénteken este Margitfalva és Jekelfalva közt álló cseh és magyar csapatok közt megtörtént az első összeütközés. A csehek nyilván árulás következtében a magyar csapat hátába kerültek s azt megtámadták. A magyaroknak azonban sikerült kivágni magukat és Kassa alá visszavonulni. A csehek délután megszállták Eperjést. A várost megszálló cseh csapatok parancsnoka érintkezést keresett Molnár Béla kassai kormánybiztossal és tanácskozássra hívta meg őt Abonyba. A kormánybiztos a kormányval való érintkezés után egy vezérkari ezredes és a nemzeti tanács egy tagjának kíséretében Abonyba utazott, ahol hosszabb ideig tanácskozott a parancsnokkal, akivel később együtt utazott Kassára, ahol folytatták a tanácskozásokat, amelyekről azonban semmi sem szivárgott ki. Annyi bizonyos a kassa-oderbergi vasút igazgatóságának közlése szerint, hogy a vasút ismét megkezdte a forgalmat cseh felügyelet alatt. A csehek alkalmasint vasárnap délelőtt szállják meg Kassát. Ma este kassai polgárok megrohanták a katonai raktárakat és fegyvereket magukat. Az est folyamán fegyveres polgárok járúk be a kávéházakat és vendéglőket és a polgárokat és katonákat tegyveres ellenállásra szólították fel a csehek ellen. A nép és a nemzetőrök közt összeütközés történt.

Sopronvármegye a nyugatmagyarországi német autonómia ellen

Sopron, december 28. A sopronvármegyei nemzeti tanács arra az elhatározásra jutott, hogy a nyugatmagyarországi németek protokollamációja ellen a legerélyesebben állást foglal és Károlyi Mihály miniszterelnöknek és Jászi Oszkár dr. miniszternek táviratilag tudomására hozza, hogy az autonómiát illető határozat nem a nép határozata volt.

Román választójog a megszállott magyar területen

Budapest, december 28. Suci János dr. a nagyszabeni román kormány választójogi minisztere úgy nyilatkozott, hogy a nagyszabeni kormány elkészítette a román imperium alá kerülő területre nézve érvényes választójogi rendelkezéseket. Ez a törvény általános, egyenlő, titkos, nőkre is kiterjedő választójogot biztosít. Minden 21 évet betöltött férfi választójogot kap. Minden 3000 lélekre 1 képviselő jut és 6 millió lakost véve alapul ennek a területnek 200 képviselője lesz. Szenátust is alkot a román kormány. Minden 70000 lélekre jut egy szenátus, akinél főfeltétel, hogy 40. életévét betöltötte. A szenátus 85-90 tagból áll. A külpolitikától és a belső viszonyoktól függetlenül a nagyszabeni kormány rendel-ei a választásokat, vagy Ferdinánd román király. A parlament nem fog Nagyszabeben működni, mert a kormány a közel jövőben Gyulafehérvárra költözik. A románok nem akarják sérteni a szászok érzékenységét s átengedik nekik Nagyszabent.

Berthelot tábornok Budapesten

Budapest, december 28. Berthelot tábornok holnap, vasárnap Budapestre érkezik. A tábornok kíséretében mintegy 40 főnyi tiszti és Budapestre jön. A francia generálist és vezérkarát előkelő budapesti szállodákban szállásolják el.

510 főre emelik a debreceni rendőrséget

A szervezés azonnal megkezdődik

Kifejezést adott már a Debreceni Független Ujság annak az általános óhajtatásnak, hogy Debrecenben a rend fenntartásának dolga ismét a rendőrfőkapitány kezébe kerüljön és egyben adják meg neki az eszközöket, amelyekkel a rendet fenn is tudja tartani. Sürgettük a rendőrlétszámának létszámának főemelését. A meglévő rendőrlétszámát pompás kerete egy újonnan szervezendő rendőrsapatnak, amellyel aután a főkapitány tud is gondoskodni a közbiztonságról.

Ez a kérdés most a 30-iki közgyűlés elé kerül egy önálló indítvány formájában, amelyet 70 bizottsági tag írt alá. Az indítványozók a következőket mondják beadványukban:

A rendőri őrszemélyzet létszámának főemelése a közrend biztosítása érdekében feltétlenül és a legsürgősebben szükséges. A közrend fenntartásának rendkívüli fontosságát nem szükséges a tekintetes törvényhatósági közgyűlés előtt hangsúlyoznunk. A közrend fenntartása városunk minden lakosának életérdeke nemcsak városi érdek, hanem egyúttal legfontosabb országos érdek is, mert csak a közrend fenntartásával biztosíthatjuk a forradalom vívmányait és az ententeyal szemben is első-sorban azt kel igazolni, hogy a közrend megvan és fenntartása biztosított.

Ily rendkívül fontos országos és városi érdekekkel szemben nincs olyan áldozat, mely nem lenne teljesen indokolt.

Meg kell tehát hoznia Debrecen város lakosságának minden áldozatot, hogy a közrend fenntartását biztosítsa, mert a legnagyobb áldozat is elenyésző esekélyesség ahoz a rettenetes károsodáshoz képest, amely a városra és az egész országra is származik, ha a közrend meghomlik. Szomorú példák vannak már. De mi azt hisszük, tudjuk, hogy Debrecen város lakossága egyértelműen kívánja, hogy Debrecen városában a közbiztonság és a közrend sértetlenül megmaradjon.

Meggyőződésünk szerint Debrecen város rendőri őrszemélyzetének 310 főre emelése a jelenlegi viszonyok közt nem elegendő.

Ezek előrehozása után az indítványozók a következő határozati javaslatot nyújtották be:

Határozati javaslat

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése kimondja, hogy a városi renaország őrszemélyzetének létszámát azonnali hatállyal 510 főre emeli.

A 310 főnyi őrszemélyzetet fejjel 200 főnyi őrszemélyzet teljes fizetésére 1919. évben szükséges 1200000 koronát és a felszerelésre szükséges 300000 koronát, összesen 1 millió 500000 koronát teljes összegében a város fizeti. Ezen kiadás az állami egyenes adók arányában kivetendő rendőrségi pótlételekből rendezendő.

A 300000 korona beszerzési költség azonnal folyósítandó, tekintettel arra, hogy az azonnal beállítandó új rendőri őrszemélyzet felszerelése a közrend megóvása érdekében semmiféle választást nem tűr. Kimondja továbbá a közgyűlés, hogy a rendőri őrszemélyzet létszámának 310 főről 510 főre emelésére és az ezen létszámemelés költségeinek fedezésére vonatkozó határozata csak birtokon belüli felelősségre, illetve felelősségre tekintet nélkül azonnal végrehajtandó.

A jog- és pénzügyi bizottság ezt a határozati javaslatot a következő kiegészítéssel elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek:

Az 510 főnyi rendőrlétszámának a szervezeti szabályrendelet szerinti fizetése beállítandó az 1919. évi költségvetésbe. A szervezeti szabályrendelet szerinti fizetés és a minisztertanács által megállapított fizetés azonban az állam terhére állapítható meg és e különbözet fedezésére, amíg azt az állam rendelkezésre bocsátja, függő kölcsön vétessék föl.

A javaslatot a közgyűlés előreláthatóan egyhanguan elfogadja annál is inkább, mert a belügyminiszterium részéről már a legteljesebb jóakaratot kilátásba helyezték.

Csökkentik a vonatjáratot Debrecen és Budapest közt

Hetenként csak két vagy három vonatpár fog közlekedni

Nem mondunk újat, ha megállapítjuk, hogy a vasúti közlekedés — mint amnyi minden egyéb, — a háboruban teljesen leromlott. Ötödik éve, hogy a vonatokon semmit se javítanak, a tulságosan megterhelt pályatestek és a rőtgyőgő masinák alighogy elbirják a kigyózó waggonsort és ehhez járul a nagy szénhiány, amely miatt a vonatok menetschességét óránként 15-20 kilométerre kellett redukálni, a vicinális vonatokon pedig azt a rendszert vezették be, hogy páros napokon jár a vasút odafele, páratlan napokon pedig visszafelé. Az „újítás” azonban nem egészen új, mert a szibériai vasútvonalon már régen így volt, azzal a különbséggel, hogy hat hét telt bele, míg Pétervártól Jekaterinoszlávig ért el a vasút és utabb hat hét, míg visszakerült.

Azt azonban nem mondhatjuk, hogy Debrecenből Budapestre utazni olyan, mintha Szibérián át menne a vonat, mert e sorok írója, mikor ott utazott, jól fültött kocsiiban ült, míg Budapestre észvesztő és dermesztő hidegben kell feljutni, ha ugyan van hely a rettenetesen zsúfolt vonaton. Ablak, ajtó szinte egyetlen kocsiiban sincs, a léghuzam úgy füttyül az utas körül, hogy az már fölér egy modern szimfóniával és a pusztítás, a piszok, a szenny minden emberi képzeletet felülmúl. Még a háboruban olvastam egy vidéki hetilapban ilyen figyelmeztetést: „Miatán a vonatokat nem ritkít, mindenki vigyen magával lábzsákot és takarót, de a legjobb, ha az, aki utazni akar, odahaza marad.” Hát ez a humoros jónécsma igazál elkel: legjobb, ha mindenki odahaza marad, mert ha nem fagy meg, akkor erkölcsi bázisát, amelyre a nevelése fölépült, igen alaposan megrendíti az a „szóvirágos” diskurzus, amelyet utazó katonáink a folyósókön és a kupékban egymással folytatnak... A mosdatlan szájak nagyon megszaporoódtak mostanság és a szenny, ami ezekből a „beszélgetésekből” kiárad, nem kisebb, mint az összeköpdösött, cigaretta- és szivarvégekkel és ételmaradványokkal teleszórt padló térdig emelkedő szeméttje, amit már 1914 június 30-a óta egyetlen kupéból se söpörtek ki. A pusztításban és a moeskolódásban tobzóódnak azok az aljas indulatok, amelyek a háboruban nem tudtak levezető csatornára találni és ezekből a legnagyobb adag a vonatokra jut.

Aki ilyen körülmények között mégis Budapestre akar utazni, az legyen lekészülve rá, hogy erre nemsokára már csupán hetenként kétszer, vagy legfeljebb háromszor lesz alkalma. Érdeklődtünk illetékes budapesti helyen: a kereskedelmi miniszteriumban, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

Sajnos, a vasút jelenlegi állapotán egyáltalában nem tudunk segíteni. A javításokra nincs nyersanyagunk, kocsiparkunkat pedig nagyon megcsökkentette az, hogy a megszálló csapatok lefoglalják és nem engedik át a megszállt területeken maradt vagonjainkat. Szenet igen keveset kapunk, Csehországban még mindig tart a bányászok sztrájkja, a Po-

és előreláthatóan is inkább, mert a már a legteljesebbézték.

Matjáratot Pest közt

om vonatpár fog

a megállapítjuk, mint amnyi minéliesen leromlott, on semmit se járhat pályatesték egy elbírájk a kírul a nagy szénk menesebessére kellett redukálni azt a rendnapokon jár a on pedig visszaegészen ni, mert régen így volt, at hét telt bele, ávig ért el a szakkerült.

tiük, hogy Debrecen, mintha Szit e sorok írója. pesiben üt, míg mesztő hidegben y a rettenetesen zinte egyetlen fütyül az utas modern szímfő a szenny min. Még a háborútilapban ilyen atokat nem rülbzsákok és ta i utazni akar, moros jómás mindenki oda- y meg, akkor velése fölépült, a „szóvirágos“ áánk a folyó- folytatnak ... megszaporodtak kból a „beszél- mint az össze- gekkel és étel- térdig emel- nius 30-a óta . A pusztítás- nak azok az boruban nem és ezekből a t.

tt mégis Bu- ekészülve rá, án hetenkint or lesz al- adapesti he- mban, ahol a lapotán egy- javításokra nkat pedig y a meg- engedik át ggonjainkat. ehországban ájkja, a Po-

roszországtól kapott szénnek csak igen kis részét engedi át a cseh-szlovák kormány, a zsilvölgyi bányákra nézve pedig még mindig nem lehetett megegyezni a románokkal és így nagyon valószínű, hogy *január folyamán kénytelenek leszünk a vonatjáratokat tetemesen redukálni. Megtörténhetik, hogy Debrecen, illetve Máramarossziget között csak hetenkint kétszer, vagy legfeljebb háromszor fog egy-egy vonatpár közlekedni*, de így lesz ez a legtöbb fővonalon, ha addig nem tudunk majd megfelelő mennyiségű szenet biztosítani.

Eddig van. Hogy aztán ez a rendkívüli mértékben redukált közlekedés, hogyan fogja lebonyolítani azt a forgalmat, amire a most közlekedő vonatok is alig elegendők, az nyílt kérdés marad.

Beválthatók a decemberi és a januári zsirjegyek

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző előktele alatt ülést tartott, amelyen több fontos közgyűlési ügyet tárgyaltak le.

A bizottság tárgyalta az 1919. évi *utadói költségvetést*, amely szerint 385070 korona bevétel és 383633 korona a kiadás, a pénztári maradvány pedig 1444 korona. A bizottság a költségvetést elfogadásra ajánlja.

Előterjesztették ezután a *népjóléti hivatal és lakáshivatal*, valamint a munkaközvetítő hivatal szervezetére vonatkozó javaslatot, amelyben a hivatalok kontemplált működési köre kiterjed a lakáshivatalra, a munkaközvetítő hivatalra, népjóléti tanácsra, népjóléti ügyosztályra, jogvédelmi és tanácsadói ügyosztályra.

A népjóléti és akáshivatal személyzete a következő: 1 igazgató 12600 korona, 1 helyettes igazgató 9900 korona, szakosztályfőnök 99900 korona, 1 osztályu fogalmazó 7980 korona fizetéssel, 2 lakásfelügyelő, 2 kezelőtiszt, 2 napidíjas, 1 szolga, a munkaközvetítő személyzete 1 főnök 12600 korona, 1 közvetítő tiszt 7980 korona, 1 közvetítő segéd tiszt 6060 korona, 1 szolga (teremőr) 4360 korona. Az összes kiadások 150.0000 koronát tesznek ki.

Zöld József tb. tanácsnok, a közlelmzési ügyosztály főnöke jelentette, hogy a város által leötött sertések egy része most kerül levágásra s így a *decemberi és januári zsirtojvasztási jegyeket már beválthatják a hentesek*. A közlelmzési bizottság arra kötelezte a hentesiparosokat, hogy a szalonakészleteket a vágóhídon szózzák be és raktározzák el, a közönség ellátására innen fogják megkapni a készleteket, amelyekről a vágóhídi igazgató vezet pontos raktárkönyvet s az ő engedélye nélkül a hentesek nem nyulhatnak az elraktározott készletekhez. A hentesek a szalonát 8 korona alapáron vehetik át s 14 koronáért adják még a sertésárak leibb szállalanának.

A bizottság javasolja a jelentés tudomásul vételét.

A 39. gyalogezred tisztjei és legénysége *Handler Gyula* kormánybiztos-főispánhoz beadványt nyújtottak, amelyben kéri a 39. gyalogezred önálló csapattektént való fennmaradása érdekében járjon közbe. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy pártolón terjessze föl a hadügyminiszterhez.

Hasonló szellemű fölrattal leendő pártolás végett terjesztí be a bizottság a közgyűléshez Kolozsvár ama fölrattát, hogy a lisztek ára közt levő különbséget a kormány szüntesse meg és a *zsir és liszt fejadagokat emelje föl*.

Az erdőhivatal javaslatára a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy miután a kitermelés nagy nehézségekkel jár, emélfogva az 1918. évi fakompetenciát és az 1919. évi tisztviselőfát 50 százalék erejéig hasábfában, 25 százalék erejéig I. osztályu, 25 százalék erejéig II. osztályu dorongfában adja ki.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, rendelje el, hogy csak amnyi utalvány adassék ki, amennyi fa van, amennyit a város be tud váltani.

Január 2-án szállják meg Szatmárt a románok

A székely hadosztály Szolnokra megy — Ujabb hír Debrecen román megszállásáról

Azok a hírek, hogy a román hadsereg az entente megbízásából megszállja Debrecen is, eddig *schonnan se nyertek megerősítést*. Bár az ország újonnan támadt imperialista ellenségeinek étvágyát csak nehezen lehet megfékezni, mégis: minden étvágnak van határa és a román hadseregnek meg kell majd elégednie annak a nyole magyar városnak a megszállásával, amelyet számukra — nekünk szomorú és fájdalmas — karácsonyi ajándéknak az entente főparanesnokság kijelölt.

Ha hivatalosan nem is, de magánértesülések alapján még tartja magát a hír arról, hogy Debrecen is „rendfentartás” ürügye alatt román katonai megszállás alá kerül.

Ma reggel Debrecenbe érkezett *Buzás László* 21-es honvéd főhadnagy, aki parlamentert tisztje volt az erdélyi főkormánybiztosságnak és annak a bizottságnak a tagjaként, amely Kolozsvár megszállása előtt Marosvásárhelyen a román főparanesnokkal tárgyalt, pontos értesüléseket szerzett a román hadsereg terveiről. A főhadnagy azt állítja, hogy a *románok még január hónapban megszállják Debrecen is*, mert Neculcea tábornok, amikor Vyx alezredestől megkapta a nyole városba való bevonulásra vonatkozó értesítést, érintkezésbe lépett Berthelot francia tábornokkal, aki közölte vele, hogy a *megszállható terület kiterjesztése külsőbön áll és erről most folynak a tanácskozások*. A főhadnagy értesülése szerint a románok ragaszkodnak hozzá, hogy a békekonferenciáig, illetőleg az új országhatárok megállapításáig **Magyarország területét egészen a Tiszáig megszállhassák** és az entente főparanesnokságának, — amely francia csapatokat nem tud ideküldeni, — nincs kifogása az ellen, hogy a románok „tartsanak rendet” Magyarországon.

A főhadnagy elmondta még, hogy az erdélyi főkormánybiztossággal már Marosvásárhelyen közölte a román tábornok azokat a szigorú intézkedéseket, amelyeket a megszállott területen életbe fog léptetni. A parlamentert-bizottság minden érvelése és a fegyverszüneti szerződés rendelkezéseire való hivatkozás teljesen hiábavaló volt, mert a tábornok ragaszkodott a statárium kihirdetéséhez. **A román tiszték a bolsevikizmustól félnék és a román kormány magyarországi „hódításait” azokat a forrongásokat akarja ellensúlyozni, amelyek Romániában a királyság megdöntésére irányulnak.** — Romániában nagy nyugtalanság észlelhető, a parasztság és a városi munkásság rendkívül elégedetlen és a román bolsevik párt Oroszországból szerzett milliók segítségével szítja ezt az elkeseredett hangulatot. A legféktelenebb agitáció folyik a román bojárok imperiáizmusa ellen, amely már nyílt kitörésekre is vezetett. Jassyban a múlt héten nagyarányú zendülés volt, amelynek során véres összetűzés történt a lázongók és a királyhű katonaság között. **A forradalmi szelem a katonaság körében is nagy mértékben terjed és a főhadnagy — a**

kit egy intelligens román altiszt informált — elmondta nekünk, hogy Bukarest utcáin egyre szaporodik azoknak a katonáknak a száma, akik a forradalom vörös jelvényét tűzik ki a sapkájukra; a román szociállisták pedig azzal fenyegetőznek, hogy ha január közepéig vissza nem vonják a Magyarországra küldött román csapatokat, akkor proklamálják az általános sztrájkot, ez pedig igen nagy jelentőségű lenne, mert többek között Románia vasuti forgalmát is megbénítaná.

Egyébként a román tábornoknak az a szándéka, hogy **csapatait új napján vonatolja be Máramarosszigetre, január 2-án vagy legkésőbb 3-án pedig megszállják Szatmárt**. A szatmári román nemzeti tanács kiküldöttje, egy görög katolikus lelkész, már december közepe óta Marosvásárhelyen tartózkodik és „informálja” a tábornokot Északkelet-Magyarország helyzetéről. Ez a delegátus hajmeresztő részleteket beszélt el Neculcea tábornoknak azokról az állítólagos atrocitásokról, amelyeket a Debrecenből küldött karhatalmi kirendeltségek az ottani románsággal szemben elkövettek. (Meg kell állapítani ezzel szemben, hogy a kirendeltségek mindenütt kifogástalan magatartást tanusítottak, senkit nem bántalmaztak, csupán a rendre ügyeltek és a felhalmozott állami tulajdont hozták biztonságba. A kirendeltségek magatartása ellen semmiféle panasz nem merült fel és a román tábornok „informálójá” egyszerűen és tudatosan ferdített.) E hazugságok alapján a román főparanesnok azt a távirati utasítást küldötte a szatmári román nemzeti tanácsnak, **szólítsa föl a város vezetőségét, hogy a helyét az általa kijelölendő román férfiaknak adja át és kétségtelen, hogy a román csapatok bevonulása alkalmával a vezető magyar közigazgatási tisztviselőket állásukból el fogja mozdítani.**

A főhadnagy elmondta még, hogy a románok a megszállott területtel és az ország többi részével csak **átszállás formájában** tartják fenn a vasuti összeköttetést, mert a vagonok és a mozdonyok egy részét Romániába irányítják. Nagyszebenben szállításvetőséget létesítettek, amely a vasutiügyeket intézi. A szénellátás kérdésében tárgyalások folynak a magyar kormány és a nagyszebeni román kormányzótanács között, ez utóbbi azonban nem tudja az ígéreteit garantálni, mert Neculcea tábornok nem sokat törődik a nagyszebeni román kormánnyal és annak előterjesztéseit és javaslatait alig veszi figyelembe.

Mi lesz a tisztviselőkkel?

Egy miniszter szájából hangzott el legutóbb az a kijelentés, hogy az intelligencia vándoroljon ki Amerikába. Természetes, hogy ez a mondás a minden jót felülről váró agyonnyomorgatott államai tisztviselőket is megzavarta, a hivatalokban most kétségbeesett emberek szaladgálnak, jövőjéért aggódik minden tisztviselő. Rémitetüket növeli az a tény, hogy az állam a leszerelt hivatalnokok arányában több helyen elbocsátotta a háboruban alkalmazott díjnokokat. Közben egyre tödulnak a megszállott vidékek kenyér nélkül maradt tisztviselői.

Természetesen, ilyen körülmények között meglehetősen alaposnak látszanak az aggodalmak, hiteltre talál minden kőszá, felelőtlen helyről elhangzó misághir, amely minden harminc évnél fiatalabb és ötven évnél öregebb állami alkalmazott szélnek bocsátásáról beszél.

Pedig a félelem talán alaptalan, a helyzet nem olyan szomorú, mint amilyennek ellen-

forradalmi, zavarosban halászó rémhirtérjesztők feltüntetni akarják. Az állami tisztviselők jövője semmiesetre sem bizonytalanabb, mint a többi magyar intelligens emberé. Az ő jövőjük sem kétségbeejtőbb, mint a magánhivatalnokokké, hírlapírókké, művészekké.

Az ország határait a jövő eseményei fogják megszabni, a magyar közalkalmazottak jövőbeli sorsa valószínűleg az ő beleszólásuk nélkül fog eldőlni. Most csak egy a teendő: türelmesen, nyugodtan, dolgozva kívánni a kockaverés végét.

De vannak vigasztaló momentumok is. Már tudunk tényeket, amelyek megnyugtathatnak minden kishitűt. Ebben az országban eddig csak politizáltak, a néppel csak akkor törődtek, ha új adók behajtásáról, katonák besorozásáról, vagy kormánybáti képviselők megválasztásairól volt szó. Ezentúl nem így lesz. Törődni kell majd a nép iskoláztatásával, továbbművelésével. Nagyszabású, modern hírtokpolitikának, új ipari intézkedések, a reformok egész tömegének kell jönni. Ehez pedig sok jó fizetett tisztviselő kell, akármilyen iralom is jön. Tehát csak a lelkiismeretlen, kötelességét nem teljesítő, a nép által megvesztegethető haszontalan állami alkalmazottnak kell félni.

A jövő társadalmában a munka lesz az egyedüli pozitív érték, aki dolgozni tud és akar az meg tud élni és jól meg fog élni.

A mostani kormány is minden reáival támogatja a közalkalmazottakat. Megfelelő háborús segélyt folyósít, felemeli a családi nőlékot, most készül az új státuszrendezés, rájuk is ki fog terjedni a betegbiztosítási törvény.

A tisztviselőknek két fontos kötelességük van csak ezekben az időkben. Dolgozni sokat, jól dolgozni és szervezkedni. Egység, egymáson segítő tömör szervezetté egyesülni, hogy gazdasági és politikai érdekeik megvédésénél erős, hatalmas szervezet képviselje saját érdekeiket. Ha minden tisztviselő így teljesíti kötelességét, nincs mit félniük a jövőtől.

- N. Gy. J.

Juhász-Nagy Sándor dr. államtitkár a református egyház gyűlésén

— A presbitérium ülése —

Élénk érdeklődés mellett tartotta meg a debreceni református egyház presbitériuma a mai napra hirdetett gyűlést, amelyen az érdeklődés középpontjában Juhász-Nagy Sándor dr. államtitkár megjelenése volt. A gyűlésen Dicsőfi József dr. és Márk Endre elnökök. Az ügyeket Szabó Ferenc dr. h. főjegyző referálta, ki elsöben is jelentést tett az egyház részére újabbban tett tekintélyes hagyományokról és alapirányokról, ezek során Décsi István és neje, N. N., Mendre József, Kiss István és neje, néh. Szabó István nevei szerepeltek.

Legfontosabb pontja volt a gyűlésnek az egyházi tisztségek szokásos 6 éves restaurációja. A választások egytől-egyig közfelkiáltás utján történtek. Ezek szerint főjegyzővé választott utra Juhász-Nagy Sándor dr., ki államtitkári hivatalára tekintettel szabadságot tartott is. Gazdasági elnöké lett újonnan választva Nagy József pénzügyigazgató; egyházi ügyész Bacsó Dezső dr. (rég), pénztáros Csobán József (rég), ellenőr Nagy István (új), számvevő Erdey Sándor (új), aljegyző Szabó Ferenc dr. (új).

Az eredmény kihirdetése közben érkezett a terembe Juhász-Nagy Sándor dr. államtitkár, akit Dicsőfi József dr. lelkészelnök meleg szavakkal üdvözölt, kiemelte az ő egyházas érzületét és hithűségét, amely nála családi tradíció is.

Az üdvözlésre Juhász-Nagy Sándor dr. meghatott hangon mondott köszönetet. Az egyházi választás által nagyon megtisztelve érzi magát; a bizalom előtt meghajlik s a főjegyzői tiszttel továbbra is elfogadja, — ha egyelőre nem is töltheti azt be. Kijelenti, hogy az új népköztársaságban a kulturális fejlődést vallásérkölcsl alapokra ohatja helyezni; az első demokrata intézmény a Kálvin presbité-

riuma volt s a magyar reformátusok azok, aki kleginkább otthon érezhetik magukat az új államforma kereteiben.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszédet a presbitérium külön jegyzőkönyvi ítéletben örökítette meg.

Január második felében kezdődik a békekonferencia

Január 17-én lesz az előzetes békekonferencia

Basel, december 28. A Morning Post párisi jelentése szerint a békekonferenciára vonatkozó tervek változást szenvednek. Az előzetes konferenciát január 17-én tartják meg Ezen Anglia, Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok képviselői vesznek részt. Később a többi szövetségest is bevonják a tanácskozásba, de csak olyan tárgyak megbeszélésekor, melyek az illető szövetségest közelebbről érintik. Így a keleti kérdésnél Görögország, Szerbia és Románia is részt vesz a vitában, mikor a volt osztrák-magyar monarchia sorsáról tárgyalnak Görögország képviselői, miután az őket nem közvetlenül érinti, kiválnak. A konferencia kezdetén a négy nagyhatalom megvitatja az általános európai helyzetet. A semlegeseknek, különösen pedig azoknak, a melyek a háború folyamán az ententeval szemben barátságos magatartást tanúsítottak színtérn alkalmuk adnak, hogy képviselőik útján nézeteiket kitejtsek.

Az entente csak Hindenburg és Miksa herceg emberével tárgyal

München, december 28. A Neue Badische Zeitung jelent: Az entente fegyverszüneti bizottsága kijelentette, hogy csakis olyan férfakkal tárgyal, akik Miksa badeni herceg, vagy Hindenburg tábornagy által ellátott meghatalmazással vannak ellátva. Erzberger államtitkár beleegyezését adta e föltételhez.

Francia támadások Wilson ellen

Genf, december 28. Az Oeuvre leleplezi a párisi reakciós sajtót és az amerikai lapok egyrészét, melyek titkos mesterkedésekkel kompromittálni igyekeznek Wilsont. A reakciós francia sajtó — mondja az Oeuvre — hazug rágalomokkal kampányt indít Wilson ellen. Egyes lapok olyan jelentéseket közölnek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy Wilson nem képviseli és nem képviselte soha Amerikát. Egész Amerika a szenátustól kezdve ellene van Wilsonnak, aki azzal az ürügygel, hogy a világbéke létrehozásán fáradozik, mindent elkövet, hogy hatalmas flottát építsen Anglia ellen. Wilson tehát álapostol. A new-yorki sajtó egyrésze is ugyanilyen szinben igyekszik feltüntetni az elnököt, egyelőre azonban hamis jelentésekkel igyekszik befekettíteni.

Vilmos császári meggyilkolták?

Páris, december 28. A Havas-ügynökség közli: A párisi lapok azt az eddig meg nem erősített hírt közlik, hogy Hohenzollern Vilmost meggyilkolták.

Nincs ellentét az entente és Wilson között

London, december 28. A Reuter-ügynökség jelent, hogy föl van hatalmazva a következő közlésre: Wilson tárgyalásai a Buckingham palotában és a Downing Streeten renkívül kielégítő módon folynak. A tanácskozás igen sok tárgyra kiterjed. Ezek között Wilson 14 pontjára is. Wilson nagyon őszin-

Ugyanezen gyűlés keretében felkérte a presbitérium a távozni akaró Márk Endrét, hogy főgondnoki tisztét még egy évig, — az általános presbiterválasztások idejéig tartsa meg. Főgondnok a meleg hangon megnyilatkozó bizalom előtt meghajlott.

én beszélt. Egy államférfi, aki részt vett a tárgyalásokon, így nyilatkozott

— Nyugodtan kijelenthetjük, hogy semmi komoly nézeteltérés nem reült föl.

Caillaux hível meg akarják buktatni Clémenceaut

Párisból jelentik: A Clémenceau megbuktatására irányuló törekvések a párisi politikai körökben mindinkább erősöbödnek. Clémenceau az elene rányuló mozgalmat úgy igyekszik paralizálni, hogy bizonyos változásokat szándékozik keresztülvinni a kabinetben belül. Clémenceau a mai napon nyilatkozni óhajt a budget vita folyamán az általános politikai helyzetről. Leon Daudet az Action Française egyik számában azt írja, hogy a kamara folyósói összeesküvés történik Clémenceau és hível ellen Caillaux barátai részéről. Még a békekonferencia megkezdése előtt meg akarják buktatni Clémenceaut és Briandot szándékoznak helyére ültetni, aki bizonyára szabaddábra helyezné Caillauxt. A Humanité szerint a vihar még nem tört ki, de szelét már érezzük. A kamara folyósóink tegnap olyan volt a hangulat, aminő a kormányválságokat szokta megelőzni.

Angel hír Károlyi párisi utjáról

Berlin, december 28. A Times legutóbb ide érkezett száma írja, hogy Károlyi Mihály miniszterelnök Párisba utazott, hogy ott egy utolsó kísérletet tegyen Magyarország megmentésére. Az angol lap szerint Károlyi Mihály miniszterelnök már utban is van Párisba.

Közös élelmiszerelosztó bizottság

Frankfurt, december 28. Hágai jelentés szerint az entente az egész föld számára élelmiszer elosztó bizottságot létesített. A kenyérmagból fejenként bizonyos gramm lesz a napi kvóta. A blokádnak csak a békekötés után szűnik meg.

Nagy utcai tüntetések Berlinben

Berlin, december 28. Berlinben ma nagy utcai tüntetések esznek. A többségi szocialista és a polgári pártok tüntető felvonulást hirdetnek és ugyancsak tüntetést hirdetnek a Spartacus-csoport hívei is. Félnak, hogy a fegyveres összetűzés elkerülhetetlen.

Orosz békeajánlat az entente-nak

London, december 28. A Reuter-ügynökség jelent: A bolsevik kormány tegnap békeajánlattal fordult a szövetséges kormányokhoz.

Szászország mozgósított a csehek ellen

Drezda, december 28. Szászország elhatározta, hogy mozgósít a csehek ellen, mert imperialista törekvéseik veszélyeztetik a szász határt. A 12. és 19. hadtest mozgósítását már el is rendelték.

Szlovénia köztársaság

Bécs, december 28. Észak-szlovénia ma önálló köztársasággá kiáltották ki.

A délszláv és cseh csapatok egyesülése

Pozsony, december 28. A Csáktornyát megszálló délszláv csapatoknál *marsrutát találtak Szombathely felé*. Ha a cseh és délszláv csapatok Nyugatmagyarországon egyesülnek, akkor *elvágnák Bécsét Magyarországtól és ezzel Német-Ausztria egyik legfontosabb életmiserforrását veszten el.*

A politika eseményei

Lovászy Márton Kunfi Zsigmond ellen

Lovászy Márton, akinek és híveinek mozgalmát Kunfi Zsigmond erős kritikával illette a Népszavában, egy hírlapíró előtt ezeket mondta:

— E percben részletesebben nem nyilatkozhatom, de annyit mondhatok hogy Kunfi nyilatkozata nagyot változtatott a helyzeten. Nincs más hátra, minthogy *a szociáldemokraták párt vegye át akormányzást*. Én akartam a megegyezést, de Kunfi állásfoglalása annak elébe vágott. *Miután együtt nem működhetünk, dolgozzanak ők maguk.*

Juhász-Nagy Sándor vezeti a kultusztárcát

Ma este minisztertanács volt, amelyen hadügyminiszterre Vass Jánost nevezték ki, a kultuszminisztérium vezetésével pedig *Juhász-Nagy Sándort* bízták meg.

A románok Nagyváradon

Hétfőn vagy kedden szállják meg a várost

Nagyvárad, december 28.

A város megszállásának időpontja a tegnapi nap folyamán eltolódott. Tegnap a román nemzeti tanácsból nyert információ alapján közölték, hogy *hétfőn, vagy kedden jönnek a románok Nagyváradra*. Ma visszaérkezett az a két kurír, akik Kolozsvárra küldtek *Gerescu* tábornokhoz. A kurírok a tábornok előtt ismertették a helyzetet, egyben nyilatkozatot kérék a város megszállásának időpontjára vonatkozóan. Gerescu azzal *bocsátotta el a kurírokat, hogy a megszállás csak napok kérdése*. Tény, hogy *a megszállást intéző főhadiszállásról nem kapott parancsot a megszállásra, parancs nélkül pedig nem küld csapatokat*. Kijelentette továbbá a tábornok, hogy a megszállást elrendelő parancs *a román karácsonyra minden valószínűség szerint megérkezik*. Hozzáfüzte még, hogy a város közönsége nyugodtan várhatja a megszállást, mert *Nagyváradot fegyelmézt, illetludó, elit csapatok szállják meg*.

Tulbur György, a román sajtóiroda vezetője ezeket mondta:

— A megszálló hadsereg létszámára vonatkozóan még nincs pontos értesülésem. Tény, hogy *Nagyváradot rendkívül fontos stratégiai pontnak tekintjük*. Valószínű, hogy *a megszállást nagyobb létszámú hadsereg hajtja végre*. *A megszállásra egy hadi létszámban levő dandár jön le, amely két ezredből áll megfelelő tüzérséggel és lovassággal*. *A megszálló csapat tehát körülbelül 8000 emberből fog állni*.

A Gerescu tábornokkal való érintkezés alkalmával a kurírok azt vették ki a tábornok szavaiból, hogy *kitűnően van informálva a nagyváradi viszonyokról*.

Berthelot tábornok nagyváradi útjáról a következőket jelentette ki Gerescu tábornok:

— Berthelot tábornok érkezését illetően a román nemzeti tanács táviratot kapott. A farnicia ábornok vasárnap este 8 órakor érkezik különvonaton Nagyváradra. A tábornoknál megjelennék a román nemzeti tanács kiküldöttjei és tájékoztatják a megszállás előkészületeiről.

A román nemzeti tanács azzal a kéréssel fordult Nagyvárad város tanácsához, hogy vasárnap este, amikor Berthelot Nagyváradra érkezik, *függessze föl a világitási tilalmat, hogy a város kivilágítását innepelhesse a tábornok megérkezését*.

A tanács hozzájárult a kéréshez és a városi kocsit küldi ki a tábornok elé.

HIREK

A közönséghez!

A nagy forradalmi átalakulás sok új feladat elé állította a polgárságot és a munkásságot egyaránt. Ez új feladatok új kötelességeket is állítottak föl, amelyeknek egyik legfőbb és legelső parancsa: *dolgozni*.

Nekünk, a lapnak, az új kötelességek között hivatásunk keresni azokat az utakat és rámutatni azokra az utakra, amelyek a nagy feladatok megoldásához vezetnek. Ezt a kötelességet akarja és fogja a **Debreceni Független Ujság** minden szellemi és technikai erejével teljesíteni.

Célunk, hogy a nagy munkában, amelyet szomorú és nehéz viszonyok között kell megkezdnie a magyarságnak, mindenben szolgálatára és segítségére legyünk polgártársainknak. E célunk felé nagy szellemi és technikai fölkészültséggel indulunk meg. A **Debreceni Független Ujság** nagy szeretettel és készséggel fogja teljesíteni kötelességét. — A szerkesztőség ajtai nyitva állanak mindenkinek, aki gazát keresi és mindenkinek, aki a köz érdekében akar tenni, vagy szólni. Jel-zavunk: *mindent a közért*.

Politikai irányunkat a demokratikus, szabad és boldog Magyarországgá való küzdés szabja meg. Várospolitikánkban az irányító főszenpont a becsületes, jó és olcsó adminisztráció, a szociális kérdések fölkarolása és szociális intézmények létesítése, a polgárság és munkásság érdekeinek szolgálata, a város modern, kényelmes, szép, meleg és családi otthonná tétele, okos, takarékos gazdálkodás.

Társadalmi téren is minden nagy kérdésben, amely Debrecen polgárságának boldogulását, javát akarja, a **Debreceni Független Ujság** ott lesz törhetetlen harcoként.

A **Debreceni Független Ujság** szerkesztősége új rezsim alatt, megerősödve és fokozott energiával áll a hírlapírás szolgálatában, a közönség minél jobb és pontosabban való kiszolgálása végett. Hírszolgálat friss, gyors és megbízható. Fővárosi tudósítása előrangban van megszervezve és így módjában van a szerkesztőségnek a **Debreceni Független Ujság** olvasóit az országos és külföldi eseményekről a legpontosabban, a legrészletesebben és leggyorsabban, bármelyik Debrecenbe érkező fővárosi lapot megelőzve, tájékoztatni. Minden helybeli és megyei eseményt éber figyelemmel kísérünk és mindent megírunk, amit a hírlapírói tisztesség és a köz érdeke megírni enged, vagy követel.

A **Debreceni Független Ujság** nyomdája a legmodernebb technikai eszközökkel van

felszerelve s a lapnak gyors és külső formában is tetszetős előállítására a legnagyobb gondot fordítjuk.

Ismételjük, minden szellemi és technikai eszközzel, igyekezettel áll a **Debreceni Független Ujság** a közönség szolgálatára. — De hogy e vállalt szolgálatot minél jobban tudja teljesíteni, szükséges, hogy a közönség is szeretettel viszonzza a szeretetet és támogassa érdeklődéssel a **Debreceni Független Ujság** munkáját.

A **Debreceni Független Ujság** ma hétköznaponként 6, vasárnap vagy ünnepen 8-12 oldal terjedelemben jelenik meg, de amint a papírfogyasztást korlátozó rendelet megengedi, még nagyobb terjedelemben jelenik meg.

Uj dátumhoz érvén, új előfizetést nyit a **Debreceni Független Ujság** kiadóhivatala. A **Debreceni Független Ujság** előfizetési ára:

Helyben és vidéken egyaránt:

Egy negyedévre	15 K
Egy félévre	30 ..
Egész évre	60 ..

„A **Debreceni Független Ujság**“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 29-én tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután két órakor kátét magyaráz Konrád Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Nánav Béla segédlelkész, délután 2 órakor Szele György lelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor Nemes István segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délután 2 órakor László Albert segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Urav Sándor lelkész, délután 2 órakor Molnár Ferenc segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János vallásoktató lelkész.

Az ágost. hívt. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Zeman Zoltán segédlelkész végzi az istentiszteletet. — Délután 5 órakor ima. — Ö-év utolsó napján este 5 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. — Ujév napján délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 5 órakor ima.

— **A város közgyűlése.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága hétfőn, december 30-án, délután 3 órakor a város székházának nagytanácstermében rendes közgyűlést tart, amelynek 41 ügyet felölő tárgyszorozatán szerepelnek többek közt: A hatósági munkaközvetítő, népjóléti és lakáshivatalok szervezete. — A központi szesziföldék szaporítása és községi kezelésbe adása. — A rokkantak ellátása. — A liszt- és zsiradagok felemelése, valamint a finomliszt és főzölszt közötti indokolatlanul túlnagy árkülönbözet megszüntetése. — A Debreceni Helyi Vasut Rt. személyszállítási viteldjételeinek felemelése. — A rendőrfelügyőség és egyes tisztviselői állások szaporítása. — Az 1919. évi közuti költségeloirányzat. — Az 1918. évi tűzifa-kompetencia és a tisztviselők 1919. évi tűzifa-illetményének megállapítása. — A hortobágyi halastavi építkezések befejezésére engedélyezett 270.000 koronás függőkölesön felvétele. — A házipénztár felesleg pénzkészletének és a gyámpénztár pénzeinek az 1919. évből takarékpénztári elhelyezése. — A Gruner Lipót volt tanácsnok által vezetett közlelmzési számadások. — A 39. gyalogezred kérelme az ezrednek további meghagyása iránt. — Honosítási és segély iránti kérelmek.

— **Névjegyeket** gyorsan és izlésesen készít Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdája, Piac-u. 34.

— **Megszűntek a katonai fölmentések.** A hadügyminiszter körrendeletben tudatta az illetékes hatóságokkal, hogy a leszerelés folytán a katonai fölmentések általában megszűntek, ennél fogva a december 31-ig meghosszabbított, továbbá a bizonytalan időre szóló fölmentéseket érvényen kívül helyezte. Azok a fölmentettek tehát, akik a legfiatalabb korosztályhoz tartoznak, most szolgáltni kötelesek és tartoznak bevonulni. A rendelet intézkedik arról is, hogy a mezőgazdasági és ipari érdekek szempontjából nélkülözhetetlen egyének most sem tartoznak bevonulni.

— **Minden szellemi munkást,** ki szervezetünknek tagja, kérünk, hogy ma, vasárnap, december hó 29-én délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó közgyűlésen jelenjen meg, vegyen részt az alapszabályok megállapításában, a választásokban és hasson oda, hogy mindazok, kik szervezetünknek még nem tagjai ugyan, de a szellemi munkások szervezkedését helyeslik, a közgyűlésen mentől nagyobb számban színtén jelenjenek meg. — Az elnökség.

— **Az állami tisztviselők segélye.** A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter két új rendeletét, amely az állami tisztviselők körében kétségtelenül nagy örömet fog kelteni. — Az egyik rendelet a régi kormány által folyósított beszerzési előleg törlesztését bizonytalan időre felfüggeszti, a másik rendelet pedig az állami tisztviselőknek újabb pótlékokat engedélyezett. Január 1-étől kezdve minden állami tisztviselő a háborus segélyen kívül külön háborus drágasági pótlékot is kap. Ezenkívül a családi pótlékot az eddigi összegnek a kétszeresére emeli fel a rendelet és megengedi, hogy a pótlékot a feleség után is fel lehet számítani.

— **Szociáldemokraták gyűlése.** A III. kerületi szociáldemokrata párt újév első napján, szerdán délután 5 órakor gyűlést tart az Uranus-mozgóban (színházi átjáró). A kerülethez tartozó utcák plakátokon közöltetnek.

— **Hadisegélyek kifizetése.** A városi adóhivatal értesíti a hadisegélyeseket, hogy 1919. február hó végéig a hazatért és leszerelt katonák hozzátartozói részére is ki fognak fizettetni a hadisegélyek. A még haza nem tért vagy hadifogságuk miatt vissza nem érkeztetett katonák hozzátartozóinak a hadisegély továbbra is fog fizettetni. Az itthonlevő katonák hozzátartozóinak hadisegélye február hó végéig minden körülmények között beszüntetett. Akik eddig bármely oknál fogva nem részesültek hadisegélyben, abban most már utólag nem részesíthetők. A január havi segélyfizetés 2-án reggel 8 órakor veszi kezdetét.

— **Harc a dohánytolvajokkal.** A hajdúmegyei Bajanta községben, mint onnan a debreceni karhatalmi parancsnokságnak telefonon jelentették, mintegy harminc földművesből és katonából álló csapat tegnap megkísérelte, hogy a községben felhalmozott nagymennyiségű és kincstári tulajdonú képező dohányt megkaparítsa. A dohány egy részét már szekerekre is rakták, amikor valaki értesítette a községben állomásozó karhatalmi osztag parancsnokát, Bartha ahdnagyot, hogy mi történik. A hadnagy azonnal kivonult osztagával ahhoz az épülethez, ahol a kincstári dohányt őrizték és meg akarta akadályozni a további fosztogatást, de azok ellentállottak. Parázs összeütközésre került a sor, de fegyverhasználatra nem volt szükség, mert a katonák puskatussal is leberták a fosztogatókat, akik közül nyolcat letartóztattak és úgy ezek, mint a többiek ellen megindították a bűnvádi eljárást. A letartóztatott tolvajokat a debreceni államügyészség fogházába kísérték.

Sztrájkolt a nyiregyházi színtársulat.

Nyiregyházi tudósítónk jelenti: Kiss Árpád nyiregyházi színgazgató társulata, amely jelenleg Ungváron játszik, felszólította a direktort, hogy a szerződésben megállapított fizetésüket negyven százalékkal emelje föl, különben sztrájkba lépnek. A direktor a kitűzött határidőig nem válaszolt a tagok fölcszólására, ezért elhatározták, hogy már estére nem is játszanak. Közben a direktor teljesítette a színészek követelését és ötórás sztrájk után a színészek megkezdték az előadást.

— **A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők felmondása és végkielégítése.** Magyarázatos kiadás. Irta: dr. György Ernő, az Omke titkára. Ara 10% felárral együtt 2 kor 20 fill. Kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

— **Praktikus újítás a fényképezés terén.** Burg Izsó, az „Adria” fényképezési műterem aghis tulajdonosa, Berlin, Páris és London mintájára, az Arany Bika díszterméből nyíló egyik helyiségben villanyműtermet rendezett be, úgy, hogy tanc- és más estélyek alkalmával bárki fényképeztesse magát. Az eszme életrevaló és hiszük, hogy Burg Izsó vállalkozását siker koronazza. A felvételek a nappali felvételeitől meg nem különböztethetők, a mit bizonyítanak a kereskedők karácsonyi mulatságán eszközölt felvételek. A Szilveszter-esti mulatságon a műterem ismét nyitva lesz, tehát a hölgyek és urak úgy készülhetnek, hogy magukat mindjárt le is fényképeztesse. Emlék a Zilahy-estről!

— **Nagyszabású szilveszteri táncestély a Bikában** délután 5 óráig Kiss Béla zenekarával. Személy-jegy 5 kor. Jegyek a Színházi Figaró szalonjában egész nap válthatók.

— **Négymillió korona értékű bort loptak el.** Kolozsvárról jelenti: Az Erdélyi Pinceegylet s a körülötte levő raktárakat katonák kifosztották. A kárbejelentések szerint a Magyar Banknak mintegy 1 millió korona kára van és a Népbank részvénytársaságnak a kára megközelíti a 3 millió koronát. — A rendőrség a megmaradt borokat elfoglalta és most megállapították, hogy a lefoglalt borok ereje napról-napra gyöngül. Mind több és több a hordókban a víz s kevesebb a bor. Ha így haladnak, nemsokára csak víz lesz a megmentett borokból.

— **Dr. Gesztiné dr. Szántó Margit nőorvos** rendel kedd, csütörtök, szombat d. u. 3—5-ig Piac-u. 44., I. e.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai színház

VASÁRNAP: Délután: **Aranyember**, dráma. Este: **Kóristalány**, operett.
HÉTFŐ: **Tiszt urak a zárdában**, operett. A) bérlet.
KEDD: **Tiszt urak a zárdában**. B) bérlet.
SZERDA: Délután: **Tündérlaki lányok**, vígjáték. — Este: **Tiszt urak a zárdában**, operett. Bérletszünet.

Vigszínház

VASÁRNAP: Délután: **Márványmenyasszony**, operett. Este: **Jogot a nőknek!**
HÉTFŐ: **A köszívü ember fia**. Második rész.
KEDD: Délután: **Szilveszter-est**. — Este: **Szilveszter-est**.
SZERDA: Délután: **Vandergold kisasszony**, operett. — Este: **Jogot a nőknek!** vígjáték.
CSÜTÖRTÖK: **Csodagyermek**, piros színlapos bohózat.
PÉNTEK: **Három a kislány**, operett.
SZOMBAT: Délután: **Kóristalány**, operett. Este: **Csókpirulák**, piros színlapos bohózat.

A színházi iroda hírei. Vasárnapi előadások. Ma délután fél négy órai kezdettel a Csokonai-színházban az Aranyember dráma, este Kóristalány, operett. — a Vigszínházban délután Honthy Hanna felléptével a Márványmenyasszony operett és este a Jogot a nőknek! bohózat újdonság kerül színre. — **Tiszt urak a zárdában.** Hétfőn kerül színre a Csokonai-színházban A) bérletben új betanulással a Tiszt urak a zárdában című operett, amely csaknem az összes énekesnőket foglalkoztatja. — Holnap, kedden ugyancsak a Tiszt urak a zárdában kerül színre B) bérletben. Az előadás kivételesen 7 órakor kezdődik. — **A köszívü ember fia** második része kerül színre hétfőn a Vigszínházban.

Szilveszter eseménye Zilahy Gyula és Batizialy Elza művésztéje a Bika dísztermében. Jegyek: páholy 50, ülőhelyek 10, 8, 6, 3 koronás árakban a Színházi Figaró szalonjában egész nap válthatók.

A Vigszínház Szilveszter-estéje. A gondos előkészületek révén a maga teljes nagyságában bontakozik ki az a parádés, nagyszerű műsor, amelyet a színtársulat összes elsőrendű erői fognak produkálni a Vigszínház Szilveszter-estéjén. Pajzán, vidám és hangulatos lesz a színház ez estén. — Nóta, tánc, kuplák, tréfák és apróságok, sétahangverseny, cigányzene, konfetticsata és egyéb meglepetések tartják a gazdag és változatos est műsorát. A Vigszínház pénztárát az első hír hallatára valósággal ostrom alá fogta a közönség és így aki jegyhez akar jutni, jól teszi, ha idejében gondoskodik jegyeről. Külön említjük meg, hogy a teljes Szilveszter-esti műsor délután 5 órai kezdettel, rendes helyárák mellett, délutáni előadásban is színre kerül. Az esti előadás 9 órakor kezdődik.

Mozgósínházak Szilveszter-estéje. Páratlanul kellemes estét fog szerezni az Apollo és az Uránia a Szilveszter-estét ünneplő közönségnek. Debrecen kedvencei: Görög Olga, R. Záró Gizi, Seregh Maresa, Várnai László, Szabó Gyula és Stella Gida pompás dalokat, kuplét, blueteket, táncduettek, tréfákat és egy nagyhatású paródiát fognak előadni. E magában is kitűnő műsoron kívül illusztris írónk, Herczeg Ferenc, egy pompás filmjátékát, „Az ezredes”-t és „Az elcsérelt napló” című kacagtató bohózatot mutatja be az Uránia, míg az Apollóban a szezon legjobb detektívlágerét: „Kettős álarc alatt” négy felvonásban és „A bérlet kastély” című vígjáték lesz a film-műsor. A szilveszteri előadások 9 órakor kezdődnek, melyekre jegyek előre válthatók és a közönség érdeke, hogy minél előbb gondoskodjék jegyeiről, hogy a tolongást kikerülje.

Szilveszteri délutáni előadás az Urániában 5—7-ig csak film-műsor.

Szilveszteri délutáni előadás az Apollóban 5—7-ig csak film-műsor.

Aphrodite, ez a gyönyörű kiállítású mesterfilm, ma utoljára kerül az Uránia műsorára.

Nagy szilveszteri előadás kedden az Arany Bika-moziban.

Ch. Perczel Karola értesíti növendékeit, hogy a tánctanítást január 2-án, csütörtökön, 6 órakor a gyermekek és 7 órakor a felnőttek részére megkezdik.

Detektívláger az Apollóban. Hétfőn a „Kettős álarc alatt” című bűntény négy felvonásos dráma kerül az Apollo vásznára.

Nordisk-műsor az Arany Bika-moziban. Gunnar Tolnaes főszereplésével „A köszívü ember” című Nordisk-dráma kerül bemutatásra ma, vasárnap.

Bródy Sándor nagyhatású drámáját, „A kételkedő asszony”-t, ma, vasárnap, utoljára mutatja be az Apollo.

Herczeg Ferenc „Az ezredes” című négy felvonásos vígjátékát hétfőn mutatja be az Uránia.

642—1918. sz.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy ismételt figyelmeztetések dacára még mindig fordítanak elő esetek, hogy a város területén levő egyes vendéglők, szállodák, kifőzések, bodegák és egyéb éttermek kenyérijegy nélkül szolgáltatnak ki kenyeret.

Újólaj és legkomolyabban figyelmeztetem az összes érdekeltet, hogy azon törvényes rendeletet, mely szerint kenyeret csak kenyérijegy ellenében lehet kiszolgáltatni, a vendéglők, szállodák, kifőzések, bodegák és egyéb éttermek is csak jegyek ellenében adhatnak kenyeret étkező vendégeiknek, — a népkormány nem helyezte hatályon kívül és mai nap az ország tisztán csak a meglévő készleteire lévén utalva, sokkal indokoltabb, mint valaha, hogy minden igényjogosult csakis a legmesszebbmenő takarékoság és legjózanabb beosztással megállapított jogos fejenkénti adagját vehesse igénybe s ezen túlmenő s kenyérijeggyel nem igazolt mennyiségek kiadásával a szűkös készlet ne csorbítsassék.

Emléfgyva utasítom az összes ellenőrző hatóságokat, a kenyér jegy nélkül való forgalombahozásával elkövetett visszaélés megakadályozása végett a legszigorubb ellenőrzést fogantassák s a visszaélés elkövetőivel szemben a kihágási eljárást haladéktalanul indítsák meg.

Figyelmeztetem a fent felsorolt helyeken étkező közönséget is, hogy kenyérijegyeiket saját jól felgott érdekükben ne mulasszák el étkezéseiknél magukkal vinni, mert a megfelelő kenyérijegy egyidejű átadása nélkül kenyérhez semmi módon nem juthatnak. Mint-hogy pedig minden ellátatlan lisztkönyvet kap, az esetre, ha valaki étteremben kíván étkezni, joga van lisztkönyvéből megfelelő számú szelvényt a lisztirodánál napi kenyérijegyre cseréltetni.

Debrecen, 1918. december 28.

Handler Gyula,
kormánybiztos-főispán.

Feladás.

Debrecen város tulajdonát képező halápi erdőben visszamaradt vágaskunyhók és hidak faanyaga (mintegy 16.4 m³, tulajdonilag tölgy) **folyó hó 30-án reggel 9 órakor** megtartandó árverésen eladatik. A faanyag kiszéde után a karámoknál visszamaradó gödör behuzandó, elsimítandó.

Találkozás a halápi csárdánál.
Vételár azonnal fizetendő és a megvásárolt faanyag azonnal elvihető.

Debrecen, 1918 december 18.

Nagyerdei Erdőhivatal.

Hirdetmény.

Debrecen sz. k. város köztisztviselési és fuvarozási vállalata ajánlatot kér a helybeli szabóiparosoktól **27 read téli ruhára**, mely áll: 1 meleg kabát, mellény és nadrágból.

Ajánlatokat a vállalat irodájába **külső vásártér 4.** kérjük beadni 8 napon belül.

Újévi képeslapok

nagy választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor
Irodalmi és Nyomdai R.-társaság
papírkereskedésében
Piac-utca 34. szám
Pósta mellett.

Legújabb regényujdonságok

Drasche-Lázár Alfréd

A tűzkereszt.

Regény, a Tűzpróba c. regény folytatása. Ára 14 kor.

Herceg Ferenc

Tilla 7 jelenés.

Ára 4 kor. 50 fillér.

Kalka Margit legújabb könyve:

A révnél.

Elbeszélések. Ára 8 kor. 60 fill.

Kóbor Tamás

A halál.

Ára 10 kor.

Üchirtz-Amade grófné

feltűnést keltő új írónőtől

Anta egyiptomi hercegnő.

Ó-egyiptomi regény. Ára K 13-60.

Hunsmans

Ott lenn (Lá bas).

Regény. Ára 20 kor.

Szomory Dezső

Matuska.

Színmű. Ára 6 kor.

Csathó Kálmán

Blanche a szegény rokon.

Regény. Ára 8 kor.

Somlay Károly

Boldogasszony szolgálja.

Regény. Ára 7 kor.

Uj 5-ik kiadásban megjelent:

Drasche-Lázár Alfréd

Tűzpróba.

Regény. Ára 10 kor.

Csormely Gyula

A vörös kérdőjel.

Ára 8 kor.

10 százalék felár. Kaphatók:

Hegedüs és Sándor

könyvesboltjában
Piac-utca 34. szám.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőlő 2 korona, minden további 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőlő 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat ezüstöt, briliántokat, bármely szülő zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árrban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Száraz tűzfűtőolajra megbízhatóan hazhoz szállít Grönlund C-ápoló 16. Telefon 982. Ugyanott vágott fa kicsinyben kapható.

Eladó Téglyáskert I. járás három nagy boglya csutka és annak csuhája. Értékeketől Csapo-utca 18. Mézszárszekben.

Eladó ház. Főtér, villamos, vasúthoz közel, nagy jövedelmű bérház, kétrendbeli utcái, többrendbeli udvari lakással eladó 2 és 3 szobás aronál elfoglatható. Dezső, Maróthy-u. 19.

Kerékvártó főlvetetik az egyetem építkezésnél Nagyerdőn.

Eladó ház. Csillag utcán jövedelmező kis bérház, villany, vízvezeték, angol kőzett, jövizű kutat eladó, 2 szobás utcai februarra elfoglatható. Dezső, Maróthy-u. 19.

Petroleum-

legyét előjegyzés végett hozza

Weisz festékkereskedőhöz Hatvan-utca 8. szám.

Jegy nélkül kapható

téli házi fűzős cipő, gumittal és talpvédővel 81 K 20 fill., ugyanaz magas száru 47 K 20 fill., továbbá magas száru gyermek teli cipők gumittal és bór talpvédővel 20—25 száruig 25 korona és 25—28 száruig 30 korona. Meg nem felelőt visszaveszem.

Schäfer Miksa, Budapest, 1. Döbrenté-tér 4.

Hajdusági rudsodró

legjobb bekeben minőségben kapható
DRÓZS NAGY FERENCZ gyógyszerésznél, arany-
gyógyászati (szinnaz inenett).

Viszontelárusítók kez-
vezményben részesülnek.

VISZKETEGESEGET, SÓMÓRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fischel-
eredeti törvényesen védett „SKAROFOR-
MÉNŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít.
Mindig eredeti pecsétet Dr. Fischel-félt
kerjünk. Próbategy K 4.—, nagy tegely
K 6.—, csaiadi tegely K 15.—. Debreczen
és vidéke részére főraktár Reichard Sándor
Cillag gyógyszerár Arpad-tér 1. és Gross
Nagy Ferenc Arany Egyszerű gyógyszerár
Vetemel a „SKAROFOR” védjegyre ügyeljenek.

Újévi ajándékok.

Gyodassép manikűr készletek, kasották, árszparfümök stb. eik-
kek előnyös árrban kapha-
tók. Borakaszor, Mandula-
korpa 1 doboz 2-50 K.
Köbvi viz, nagy üveg 6 és
7 K. Es-kim (á la Oja)
krémszappan 6 K. Für-
döző (Berlin) 1-20. 3 drb
3 K. Poloskairtó 1 üveg
5 K. Fogoróm 3 K. Sham-
pon hajmosó 3 drb 2 K.
Reklá n parfümök 3, 4 és
10 K. árban. Fém tisztító-
por, kitűző 1 doboz 1 K.
Manikűr készlet (felszűve)
2 ollóval 30 K. Parfümök
külsőre, arcorok, acélárak
stb. hasonlókkal előnyár-
ban az újévi vásáron!

Forgalmi Illatszertár

PIACZ-UTCA 21. SZ.
(Bika-szálloda közelében.)

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszeze, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 2.

Piatál leány ajánlkozik varrodába Cím Késes-u. 5.

Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Eladó

hajduböszörményi határ-
ban, a tiszapölgári főt-
mentén, a Badó korcsma
mellett levő ugynevezett
Ránky-féle 250 magyar
holdas tekete réti földbir-
tok. Rajta levő gazdasági
épületekkel együtt. Van
rajta 2 szobás gazda-lakás,
40—50 drb jószágra istál-
ló és cseléd lakók. A bir-
tokon van jó törlesztéses
kölcsön. A birtok eladási
ára holdanként 1500 ko-
rona. Értekezhetni lehet
Debreczeni Gazdák Bank-
ja, Kossuth-utca 17. sz.,
továbbá dr. Sente Gyula
ügyvédnél Budapest, Cas-
nok-tér 3. sz. Heltay Béla
Budapest, Váci-utca 18.
szám.

Lapkihordó

szeszonyokat jó fi-
zetéssel felvesz a
kiadóhivatal. :: ::